

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(МОЗ України)

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua
web: http://www.moz.gov.ua, код ЄДРПОУ 00012925

02.07.2018 № 13-04/10/16533 На № 18-1092 від 23.05.2018
18-1093 23.05.2018

Рахункова палата

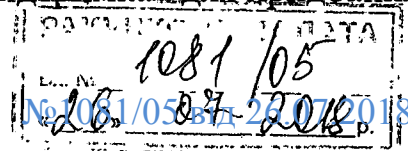
*Щодо результатів аудиту видатків
медичної субвенції на стоматологічні
поліклініки у Львівській та Рівненській
областях*

На виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України П. Розенка від 15.06.2018 № 21613/1/1-18 до листа Рахункової палати від 23.05.2018 № 18-1092 та листа Рахункової палати від 23.05.2018 № 18-1093 щодо результатів аудиту видатків медичної субвенції на стоматологічні поліклініки у Львівській і Рівненській областях Міністерство охорони здоров'я України повідомляє..

В інформації, наданій Рівненською обласною державною адміністрацією від 03.07.2018 № 4623/0/01-18/18 зазначено, що до розділу 3 загальної частини Рішення Рахункової палати щодо недостатності обсягів коштів медичної субвенції для потреб стоматологічних поліклінік розбіжність між потребою в коштах на оплату праці з нарахуванням в Рівненській міській стоматологічній поліклініці (далі – РМСП), яка викладена у бюджетному запиті (потреба) та бюджетними призначеннями на відповідні видатки, виникла у зв'язку з тим, що через обмеженість фінансових ресурсів до кошторисів РМСП не були включені видатки, що носять стимулюючий та необов'язковий характер: кошти на преміювання, встановлення надбавок за складність і напруженість у роботі, які використовуються з метою забезпечення диференціації в оплаті кваліфікованої та некваліфікованої праці, а також виплату матеріальної допомоги немедичним працівникам. Всі обов'язкові виплати враховані кошторисом.

Крім того, значну фінансову підтримку отримала РМСП з міського бюджету. Так, Рівненською міською радою у 2017 році на утримання РМСП з міського бюджету додатково виділено 4895 тис.грн або 38,5% загального бюджету поліклініки та, відповідно 5744,6 тис.грн або 40% у 2018 році.

До розділу 4 загальної частини Рішення Рахункової палати, стосовно співпраці РМСП з благодійним фондом «Допомога і підтримка» та недоодержання поліклінікою товарно-матеріальних цінностей щонайменше на суму 370 тис.грн, що невикористані протягом поточного року залишки використовуються Благодійним фондом «Допомога і підтримка» для придбання

товарно-матеріальних цінностей для РМСП у наступному звітному році. У I кварталі 2018 року РМСП були оприбутковані матеріальні цінності в тому числі за рахунок залишкових коштів 2017 року.

Співпраця з благодійними організаціями в умовах недостатнього бюджетного фінансування сприяє покращенню матеріально-технічної бази поліклініки і, відповідно, наданню медичної допомоги населенню.

В рамках реформування галузі охорони здоров'я прийнято рішення про реорганізацію згаданих стоматологічних поліклінік в комунальні некомерційні підприємства.

Укладання договорів на медичне обслуговування населення із стоматологічними поліклініками буде забезпечено в ході поетапного впровадження Закону України від 19.10.2017 № 2168 «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення».

За інформацією Львівської міської ради кошти, які виділялись як медична субвенція з державного бюджету міському бюджету м. Львова на виконання делегованих повноважень в сфері охорони здоров'я міста не дозволяли забезпечити надання стоматологічної допомоги на належному рівні. Так, видатки на медикаменти для чотирьох стоматологічних поліклінік м. Львова, які становили: у 2015 рік - 470,0 тис.грн; у 2016 рік – 560,0 тис. грн та у 2017 рік – 935,9 тис.грн давали можливість забезпечити пацієнтів медикаментами та розхідними матеріалами в сумі: у 2015 році - 0,64 грн на одного відвідувача, у 2016 році – 0,84 грн та у 2017 році – 1,51 грн.

З огляду на зазначене та за результатами аналізу стану стоматологічної галузі та перспектив її подальшого розвитку Львівською міською радою в лютому 2017 року прийняте рішення про перетворення міських стоматологічних поліклінік із бюджетних установи в комунальні некомерційні підприємства.

На сьогоднішній день із чотирьох комунальних стоматологічних поліклінік м. Львова перетворились у комунальні некомерційні підприємства два заклади:

- Комунальна 1-а стоматологічна поліклініка м. Львова (м. Львів, пр. Шевченка, 24) перетворена в Комунальне некомерційне підприємство «Стоматологічна поліклініка №1» (надалі – КНП СП №1) з 22.06.2017 року;
- Комунальна 4-а стоматологічна поліклініка м. Львова (м. Львів, вул. Симоненка, 6а) в Комунальне некомерційне підприємство «Стоматологічна поліклініка № » (надалі – КНП СП №4)- з 29.12.2017 року.

У інших стоматологічних поліклініках м. Львова - 3-ій та 5-ій таке перетворення не відбулося по причині зупинення у судовій інстанції дії ухвал до розгляду справи по суті за поданням третіх (сторонніх) осіб.

Джерелами надходження коштів на функціонування КНП СП №1 та КНП СП №4 є:

- кошти, які виділяються з міського бюджету м. Львова для відшкодування вартості наданих стоматологічних послуг дітям та окремим

категоріям дорослого населення м. Львова за принципом «гроші ідуть за пацієнтом»;

- власні надходження підприємства за надані платні стоматологічні послуги всім іншим категоріям населення (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 № 1138 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах»);

- поповнення статутних капіталів підприємств за рахунок коштів міського бюджету м. Львова;

- інші джерела, не заборонені законодавством України.

Зазначається також, що Львівська міська рада залишила за собою зобов'язання із фінансування за рахунок бюджетних коштів міста невідкладної стоматологічної допомоги та всіх видів стоматологічної допомоги пільговим категоріям населення, визначених чинним законодавством України.

З метою виконання цих зобов'язань сесією Львівської міської ради прийнято ухвалу від 29.06.2017 № 2136, яка затвердила Міську програму профілактики та лікування стоматологічних захворювань у дітей та окремих категорій дорослого населення м. Львова на 2017 – 2018 роки (далі – Програма).

На виконання Програми з міського бюджету здійснюється відшкодування коштів за надання стоматологічної допомоги зазначеним у Програмі категоріям населення, а саме: ветеранам війни (учасникам бойових дій, інвалідам війни, учасникам війни); особам з інвалідністю I і II груп; вагітним; особам, нагородженим знаком «Почесний донор України»; особам, яким присвоєне почесне звання «Мати-героїня»; членам сімей загиблих учасників АТО, пенсіонерам; дітям та невідкладна допомога всім громадянам. Загальна сума коштів, виділених з міського бюджету м. Львова на виконання Програми 2017 року (II півріччя) склала 5 800,0 тис.грн (стоматологічну допомогу надано 9021 особам) на 2018 рік передбачено 21 500,0 тис.грн (стоматологічну допомогу за I півріччя 2018 року надано 17 889 особам на суму 13 228,9 тис. гривень).

Виконавцями цієї Програми є КНП СП №1, КНП СП №4 та Госпрозрахункова стоматологічна поліклініка м. Львова.

У КНП СП №1 сума витрат медикаментів, матеріалів та інструментів на 1 год. роботи однієї посади лікаря згідно із Програмою становить:

- з надання терапевтичної допомоги - 56,55 грн/год.;
- з дитячої стоматології – 57,41 грн/год.;
- із зубопротезування – 51,31 грн/год.;
- з рентгенології – 39,81 грн/год.;
- з хірургії – 99,44 грн/год.

Таке фінансування забезпечило належний рівень надання стоматологічної допомоги населенню м. Львова відповідно до Протоколів, затверджених наказом МОЗ України від 23.11.2004 № 566 «Про затвердження Протоколів надання медичної допомоги за спеціальностями «ортопедична стоматологія»,

«терапевтична стоматологія», «хірургічна стоматологія», «ортодонтія», «дитяча терапевтична стоматологія», «дитяча хірургічна стоматологія».

Таким чином, запровадження моделі функціонування та фінансування закладів охорони здоров'я, що надають стоматологічну допомогу вирішує проблеми, які висвітлені в рішенні Рахункової палати від 24 квітня 2018 року № 11-4 «Про результати аудиту ефективності використання коштів медичної субвенції на загальні та спеціалізовані стоматологічні поліклініки у Львівській і Рівненській областях».

Управлінням охорони здоров'я департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради (далі – УОЗ) було укладено договори про обслуговування населення з закладами охорони здоров'я, які визначені законодавством України як одержувачі бюджетних коштів.

За наданою інформацією Львівська міська рада вважає недоцільним притягнення до відповідальності посадових осіб УОЗ за не укладення угод про медичне обслуговування населення м. Львова з таких підстав:

по-перше, про таке порушення не зазначено у акті аудиту ефективності використання коштів медичної субвенції на загальні та спеціалізовані стоматологічні поліклініки у Львівській, Рівненській та Івано-Франківській областях в Управлінні охорони здоров'я Львівської міської ради від 27.02.2018 № 22-1-10/160;

по-друге, статтю 18 «Основ законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 № 2801-XII в редакції станом на 01.01.2015 визначено, що медична допомога надається безоплатно за рахунок бюджетних коштів у закладах охорони здоров'я, з якими головними розпорядниками бюджетних коштів укладені договори про медичне обслуговування населення, а особливості укладення таких договорів визначаються законом. Єдиним законом, який на той час визначав обов'язковість укладання таких договорів був Закон України від 07.07.2011 № 3612-VI «Про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві» (стаття 8 Закону), на виконання якого (абзац другий статті 8) Міністерством охорони здоров'я України був виданий наказ від 01.11.2011 № 742 «Про затвердження примірного договору про медичне обслуговування населення». Львівська область не входила до числа областей, на які розповсюджувалась дія Закону України від 07.07.2011 № 3612-VI.

Редакція статті 18 Основ законодавства України про охорону здоров'я, передбачає укладання договорів про медичне обслуговування населення з закладами охорони здоров'я на підставі вартості та обсягу послуг з медичного обслуговування, методика розрахунку вартості якої та їх перелік затверджується Кабінетом Міністрів України. Такі нормативні документи Кабінетом Міністрів України були затверджені лише у 2018 році: «Деякі питання щодо договорів про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій», затверджені постановою КМУ від 25.04.2018 № 391 (регулює порядок укладення, зміни та припинення договору та затверджує Типову форму договору про медичне обслуговування населення за програмою

медичних гарантій) та «Про затвердження вимог до надавача послуг з медичного обслуговування населення, з яким головними розпорядниками бюджетних коштів укладаються договори про медичне обслуговування населення», затверджені постановою КМУ від 28.03.2018 № 391;

по-третє, УОЗ на виконання вимог пункту 7 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 уклала договори з одержувачами бюджетних коштів - комунальним некомерційним підприємством «Стоматологічна поліклініка № 1», Комунальним некомерційним підприємством «Стоматологічна поліклініка № 4» та Госпрозрахунковою стоматологічною поліклінікою м. Львова, які є одержувачами бюджетних коштів по виконанню Міської програми профілактики та лікування стоматологічних захворювань у дітей та окремих категорій дорослого населення м. Львова на 2017-2018 роки. Окрім цього, з Госпрозрахунковою стоматологічною поліклінікою м. Львова, яка до 01.07.2017 була одержувачем бюджетних коштів з надання медичних послуг з проведення зубного протезування населення м. Львова укладались відповідні договори.

Крім того, МОЗ України зазначає, що реформа системи охорони здоров'я є одним з пріоритетів Уряду, загальною метою якої є створення та запровадження нової моделі фінансування, яка передбачає чіткі та прозорі гарантії держави щодо обсягу безоплатної медичної допомоги, кращий фінансовий захист громадян у випадку хвороби.

Законом України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» (далі – Закон) передбачається запровадження програми державних медичних гарантій – обсягу медичних послуг та лікарських засобів, оплати надання яких пацієнтам гарантує держава за рахунок коштів Державного бюджету України.

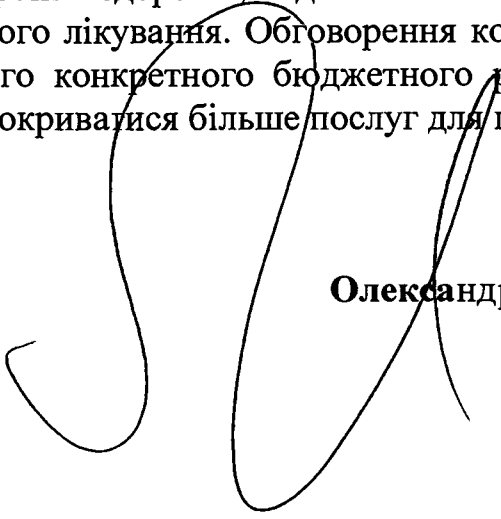
Відповідно до Закону у межах програми медичних гарантій держава гарантує громадянам повну оплату за рахунок коштів Державного бюджету України необхідних їм медичних послуг та лікарських засобів, пов'язаних з наданням: екстреної медичної допомоги, первинної медичної допомоги, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги, третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги, паліативної медичної допомоги, медичної реабілітації, медичної допомоги дітям до 16 років, медичної допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами.

На первинному рівні та в разі настання екстреної ситуації (різкого погіршення стану здоров'я), в тому числі стоматологічної екстреної допомоги, держава оплачуватиме 100% всього необхідного лікування та, що важливо, медикаментів. Первинна медична допомога покриватиме близько 80% усіх звернень за медичною допомогою. На вторинному і третинному рівнях держава гарантує 100% оплату медичної допомоги та лікарських засобів, що визначені державною програмою медичних гарантій, яка буде затверджуватися щорічно у

складі закону про Державний бюджет України на відповідний рік (починаючи з 2020 року).

Обсяг послуг у рамках програми медичних гарантій залежить від обсягу фінансування системи охорони здоров'я, однак включатиме всі основні послуги, необхідні для якісного лікування. Обговорення конкретного переліку послуг – це питання кожного конкретного бюджетного року, із зростанням можливостей держави буде покриватися більше послуг для громадян.

Заступник Міністра

Олександр ЛІНЧЕВСЬКИЙ